

«Ο Φίλιππος Β' βρέθηκε στον Τάφο II της Βεργίνας»

/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Ο τάφος του Φιλίππου Β', 336 π.Χ. στο Μουσείο των Βασιλικών Τάφων των Αιγών | ΑΠΕ-ΜΠΕ

Ο τάφος του Φιλίππου Β', 336 π.Χ. στο Μουσείο των Βασιλικών Τάφων των Αιγών | ΑΠΕ-ΜΠΕ / STR

Συντάκτης: Απόστολος Λυκεσάς

«Τα οστά του Φιλίππου του Β', πατέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου, βρίσκονται και φυλάσσονται στους χώρους του Μουσείου των Βασιλικών Τάφων των Αιγών και δεν έχουν δοθεί σε κανέναν για μελέτη. Οποιαδήποτε ανακοίνωση σχετικά με τα οστά που δήθεν είναι του Φιλίππου πολύ απλά... “χωλαίνει” εξ αρχής».

Με τη **δήλωσή της στην «Εφ.Συν.»** η προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ημαθίας και του Μουσείου της Βεργίνας **Αγγελική Κοτταρίδη** απαντά σε δημοσίευση που έγινε σε ξένο επιστημονικό περιοδικό και αναπαράχθηκε σε εγχώριες ηλεκτρονικές σελίδες. Για το θέμα μάλιστα εκδόθηκε και εκτενής ανακοίνωση από το υπουργείο Πολιτισμού.

Είχε προηγηθεί η δημοσίευση μελέτης του καθηγητή Παλαιοανθρωπολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Αντώνη Μπαρτσιώκα και του Juan Luis Arsuaga από το Πανεπιστήμιο Μαδρίτης στο αμερικανικό επιστημονικό περιοδικό Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS). Σ' αυτήν υποστηρίζουν ότι τα σκελετικά υπολείμματα του Φιλίππου Β' είναι μεν στη Βεργίνα, όχι όμως στον Τάφο II, αλλά στον Τάφο I.

Με δεδομένο ότι τα οστά του Τάφου I δεν είχαν εξεταστεί εξαντλητικά, η επιστημονική αυτή ομάδα υποστηρίζει ότι στον τάφο αυτόν ήταν θαμμένος ο Φίλιππος Β' και η πιστοποίηση προκύπτει από μια τρύπα στο γόνατο του σκελετού, αποτέλεσμα τραυματισμού σε μάχη. Παραδοχή, που έχει τουλάχιστον ιστορική βάση, αφού είναι γνωστό ότι ο Φίλιππος τραυματίστηκε στο πόδι από ακόντιο το 336 π.Χ. τρία χρόνια πριν από τη δολοφονία του.

Σύμφωνα με την ίδια μελέτη μάλιστα, τα οστά ανήκαν σε άνδρα ηλικίας 45 ετών και ύψους 1,80 μ. μαζί με τον οποίο θάφτηκε η τελευταία του γυναίκα Κλεοπάτρα και το νεογέννητό της (Ευρώπη). Συμπεραίνουν επιπλέον ότι στον Τάφο II δεν βρίσκεται ο Φίλιππος, αλλά ο Αριδαίος, ετεροθαλής αδελφός του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Αλλά ταυτίζουν τα κομμάτια της πανοπλίας που βρέθηκαν στο σημείο

με την πανοπλία του Αλεξάνδρου, αφού ο Αριδαίος δεν ήταν μόνο λειψός στο μυαλό αλλά και ανίκανος για μάχη.

Οι καλόπιστοι θα αναρωτηθούν πώς είναι δυνατόν να εξέτασαν επιστήμονες τα οστά χωρίς να το αντιληφθούν καν στο Μουσείο της Βεργίνας. Οι εξηγήσεις είναι πάντα πιο κουραστικές από τα σενάρια, ωστόσο θα πρέπει εξ αρχής να σημειώσουμε ότι τα οστά που αποκαλύφθηκαν στις ανασκαφές έχουν περάσει την περιπέτειά τους και δεν είναι όλα ακόμη στον τόπο που αποκαλύφθηκαν, δηλαδή στη Βεργίνα. Ενα μέρος τους, κυρίως του Τάφου II, ήταν μέχρι το 1980 στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, όπου και μελετήθηκαν πριν επιστρέψουν στη Βεργίνα. Οστά άλλων τάφων όμως είχαν μεταφερθεί στην Κομοτηνή, όπου ο καθηγητής Ανθρωπολογίας Ν. Ξηροτύρης και η συνάδελφός του Franzeska Langensheidt, που τα εξέτασαν πρώτοι, κατέληξαν ότι «από την ανθρωπολογική ανάλυση δεν προκύπτει καθαρή απόδειξη ότι τα οστά είναι του βασιλιά Φιλίππου Β'».

Στις δηλώσεις της, όμως, η κ. Κοτταρίδη είναι κατηγορηματική. *«Τα οστά που η ομάδα του κ. Μπαρτσιώκα εξέτασε δεν ανήκαν καν σε βασιλική ταφή, ο σκελετός που εξέτασε βρέθηκε στις επιχώσεις του Τάφου II, που είναι πολύ μεταγενέστερες, και μάλλον ανήκε ή σε Γαλάτη ή άλλον αρχαίο τυμβωρύχο. Εξάλλου ο τάφος στον οποίο αναφέρεται ανήκει σε γυναίκα, και έχει χρονολογηθεί πέραν πάσης αμφιβολίας στο 350 π.Χ., δηλαδή δεκαέξι χρόνια πριν από τον θάνατο του Φιλίππου. Όσο για το τραύμα στο πόδι, θα ήταν αστείο να θεωρούμε κάθε οστό ποδιού που βρίσκουμε με τραύμα -συνηθισμένο για εκείνη την εποχή- ότι μπορεί να ανήκει στον Φίλιππο».*

Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και η ανακοίνωση του υπουργείου Πολιτισμού. *«Οι κ.κ. Α. Μπαρτσιώκας και Juan Luis Arsuaga εξέτασαν τμήμα και όχι το σύνολο των οστών, που βρέθηκαν στον τάφο I... Είναι προφανές ότι το σώμα του νεκρού, στον οποίο ανήκουν τα εν λόγω οστά, αποτέθηκε ή “απορρίφθηκε” στον τάφο μετά την τυμβωρυχία, η οποία, όπως δείχνει η ανασκαφική στρωματογραφία, σχετίζεται με την καταστροφή και τη διαρπαγή του γειτονικού υπέργειου “ηρώου”... Ο εν λόγω νεκρός δεν είναι καμένος, (...) κανόνας για τους Μακεδόνες βασιλείς, έθιμο που στα χρόνια του Φιλίππου Β' και του Μεγαλέξανδρου έχει επεκταθεί και στους Εταίρους....*

»Το επιχείρημα, στο οποίο οι κ.κ. Α. Μπαρτσιώκας και Juan Luis Arsuaga στηρίζουν την ερμηνεία τους, είναι η διαπίστωσή τους ότι πρόκειται για άτομο ηλικίας περίπου 45 χρόνων με τραύμα στο πόδι, ωστόσο ούτε η μέση ηλικία, ούτε η χωλότητα αποτελούν αποκλειστικό χαρακτηριστικό γνώρισμα του Φιλίππου Β'. Αντίθετα τα ανασκαφικά δεδομένα καθιστούν απίθανη την προτεινόμενη ταύτιση του άνδρα, οστά του οποίου βρέθηκαν στον τάφο Ι, με τον Φίλιππο Β' και γενικότερα με κάποιο μέλος της βασιλικής οικογένειας».

Και συνεχίζει η ανακοίνωση του ΥΠΠΟ: «Προφανώς ο τάφος ανήκει στη γυναίκα και το βρέφος, που κατά τον πρώτο μελετητή των οστών καθηγητή J. Musgrave, ήταν έμβρυο ή νεογέννητο, οπότε είναι πιθανόν η γυναίκα να πέθανε στη γέννα. Τη συσχέτιση με γυναίκα ενισχύει τόσο η θεματική των τοιχογραφιών -Αρπαγή της Περσεφόνης, Δήμητρα, Μοίρες- όσο και τα κτερίσματα που βρέθηκαν στον τάφο -κατάλοιπα κοσμημάτων, μυροδοχεία, μαρμάρινα αγγεία κοχύλια- αλλά και η παντελής έλλειψη όπλων ή θραυσμάτων όπλων.

Η προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ημαθίας και του Μουσείου της Βεργίνας, Αγγελική

Image not found or type unknown

Η προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ημαθίας και του Μουσείου της Βεργίνας, Αγγελική
Κοτταρίδη | ΜΑΡΙΟΣ ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

»Η γυναίκα αυτή δεν αποκλείεται να είναι μία από τις πρώτες συζύγους του Μακεδόνα βασιλιά, ο οποίος βρίσκεται ενταφιασμένος στον γειτονικό Τάφο II, και ταυτίστηκε από τον Μανόλη Ανδρόνικο με τον Φίλιππο Β΄, μια ταύτιση που ενισχύεται από όλα τα νεότερα ανασκαφικά δεδομένα των Αιγών και στην οποία επανέρχονται με πληθώρα κατηγορηματικών επιχειρημάτων Έλληνες και ξένοι αρχαιολόγοι, ιστορικοί και παλαιοανθρωπολόγοι, όπως ο Μ. Χατζόπουλος, η Αγγελική Κοτταρίδη, ο Robin Lane Fox, ο J. Musgrave κ.λπ. σε σειρά μελετών και άρθρων που δημοσιεύτηκαν από το 2011 και εξής».

Πηγή: [efsyn.gr](https://www.efsyn.gr)